

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว
ในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
ชื่อผู้เขียน : สุพัตร์ กิตติวรเวช
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2544

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นครั้งนี้เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว ประชากรในการการศึกษาค้นครั้งนี้ ได้แก่แกนนำสุขภาพประจำครอบครัวในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนจำนวน 250 คน ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า

1. แกนนำสุขภาพประจำครอบครัวในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26 – 40 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพหลักทางด้านรับจ้าง ทั่วไป มีรายได้ ระหว่าง 2,501 – 5,000 บาทต่อเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว 3 ปี การได้รับข้อมูลข่าวสารทางด้านสาธารณสุขได้รับทางวิทยุ / หอกระจายข่าว และโทรทัศน์ ได้รับการอบรมจากวิทยากรในรูปแบบการบรรยาย ได้รับการฝึกทักษะปฏิบัติจาก เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเทศบาล และแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว เห็นว่าแหล่งที่ให้ประโยชน์ ในการอบรมแก่แกนนำสุขภาพประจำครอบครัว อันดับหนึ่งคือการฝึกทักษะปฏิบัติ

(4)

2. พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว อยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง ในด้านการใช้ยาที่จำเป็น รองลงมาคือด้านการป้องกันอุบัติเหตุ ด้านโภชนาการ ด้านการดูแลสุขภาพิบาลและสิ่งแวดล้อม ด้านการดูแลสุขภาพวัยส่วนบุคคล ด้านการปฐมพยาบาล ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในท้องถิ่น ด้านการดูแลสุขภาพจิต ด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค ด้านการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ ด้านการดื่มสุราสูบบุหรี่และใช้สารเสพติด ตามลำดับ

3. ระดับความรู้ด้านสุขภาพของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง

4. ระดับทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว อยู่ในระดับดี

5. ปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง ของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การได้รับข้อมูลข่าวสารทางด้านสาธารณสุข การได้รับการอบรมจากวิทยากร การได้รับการฝึกทักษะปฏิบัติ ทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพ

6. ปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ การขาดวัสดุอุปกรณ์

7. ข้อเสนอแนะ ได้แก่ 1) แกนนำสุขภาพประจำครอบครัว ไม่ควรมีตำแหน่งอื่น ๆ ร่วมด้วย 2) ควรมีมาตรฐานของหลักสูตร หลักสูตรต้องสอดคล้องกับปัญหาสาธารณสุขของท้องถิ่น และหลักสูตรควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างสุขภาพมากกว่าการรักษา 3) การอบรมแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว ควรจัดทำในวันหยุดสุดสัปดาห์ 4) ด้านความรู้สุขภาพ ควรเพิ่มเติมความรู้ในด้านการดื่มสุราสูบบุหรี่และใช้สารเสพติด ด้านการป้องกันอุบัติเหตุ และด้านการดูแลสุขภาพิบาล และสิ่งแวดล้อม 5) ด้านทัศนคติต่อการดูแลสุขภาพ ควรเพิ่มเติมทัศนคติเชิงบวกในด้านการใช้ยาที่จำเป็น ด้านโภชนาการ และด้านการดูแลสุขภาพิบาลและสิ่งแวดล้อม 6) ด้านพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง ควรเสริมสร้างพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ พฤติกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพจิต